Co dělat před povodní

Povodeň může přijít rychle a nečekaně. Vzniká náhlým zvýšením hladiny vody v tocích nebo při přívalových deštích a vede k zaplavení území mimo koryto řeky. Aby se předešlo ztrátám na životech, škodám na zdraví a majetku, je důležité vědět, jak se připravit včas a jak postupovat, než povodeň skutečně dorazí.

Prvním krokem je sledování předpovědí a výstrah. Pokud meteorologové hlásí dlouhotrvající deště, rychlé tání sněhu nebo jiné podmínky zvyšující riziko povodně, měli bychom věnovat situaci zvýšenou pozornost. Informace o aktuální situaci lze získat sledováním webových stránek Českého hydrometeorologického ústavu a jeho profilu na sociálních sítích. Dále je vhodné sledovat hromadné informační prostředky, jako je Český rozhlas, Česká televize, ČT24, a místní sdělovací prostředky, například obecní rozhlas, webové stránky obecního úřadu nebo regionální televizi. Další doplňující informace je možné získat i na webových stránkách Hasičského záchranného sboru ČR. Zároveň je vhodné mít nainstalovanou aplikaci Záchranka a nastavený odběr varovných upozornění.

Dále je třeba zhodnotit ohrožení svého bydliště. Pokud dům stojí v blízkosti vodního toku nebo v záplavovém území, musí jeho vlastník počítat s tím, že povodeň se může opakovat, a být proto připraven chránit svůj majetek dlouhodobě, nikoli až v okamžiku, kdy voda začne stoupat. Podle vodního zákona mají vlastníci pozemků a staveb v záplavových územích povinnost činit taková opatření, aby nezvyšovali riziko vzniku povodňových škod, a současně umožnit výkon činnosti povodňových orgánů a složek integrovaného záchranného systému. Kromě vlastních příprav je důležité znát roli povodňových orgánů obce a kraje. Pokud povodeň nehrozí, tuto funkci vykonávají obce, kraje a stát. V okamžiku povodně přecházejí rozhodovací pravomoci na povodňové komise obcí, krajů a státu, které zajišťují přípravu a provádění povodňových opatření a jejich rozhodnutí jsou pro občany závazná. Obce proto zpracovávají povodňové plány, které stanovují postupy při dosažení prvního stupně povodňové aktivity a při vyhlášení druhého a třetího stupně, a obyvatelé se těmito postupy musí řídit. Každý vlastník pozemku nebo stavby v záplavovém území by měl znát nejen obsah povodňového plánu obce, ale také mít pro svou potřebu a pro součinnost s povodňovými orgány obce zpracován vlastní povodňový plán. Zároveň je nutné mít připravené prostředky k ochraně domu, zejména nízko položených dveří, oken, podlahových vpustí, ale i záchodové mísy apod. Jako vhodný materiál k utěsnění se doporučují pytle s pískem, prkna, fólie nebo speciální těsnicí desky. Na pozemku je nezbytné odstranit či upevnit předměty, které by mohla voda snadno odplavit, a automobil včas přeparkovat mimo ohroženou oblast, ideálně na vyvýšené místo.

Součástí příprav je i zabezpečení domácnosti. Cenné předměty, doklady, elektroniku a potraviny je třeba přemístit do vyšších pater nebo alespoň na vyvýšená místa. Nebezpečné látky, jako jsou barvy, chemikálie či pohonné hmoty, je nutné odvézt nebo bezpečně uložit, aby nezpůsobily ekologickou havárii. Důležité dokumenty lze uložit do vodotěsných obalů nebo převést do elektronické podoby. Vlastníci střelných zbraní je musí zajistit proti zneužití, včetně příslušných dokladů.

Nezbytnou součástí přípravy je evakuační zavazadlo. To by mělo obsahovat vodu a základní potraviny přibližně na tři dny, potřebné léky, doklady, oblečení, základní hygienické pomůcky, baterku, rádio na baterie. Je třeba připravit i rodinu – vysvětlit dětem, co dělat při vyhlášení evakuace, a promyslet způsob komunikace s blízkými v případě výpadku mobilní sítě. Hospodářská a domácí zvířata musí mít zajištěno krmení a možnost být vyvedena nebo mít únik z ustájení na bezpečné místo.

Pokud povodňové orgány vyhlásí evakuaci, je nutné jednat okamžitě. Před odchodem z domu bychom měli zhasnout světla, vypnout elektrická zařízení, uhasit případný oheň v topidlech, uzavřít hlavní přívod vody, plynu a elektřiny. Okna i dveře uzavřít a dům či byt zamknout. Na dveřích zanechat informaci pro záchranáře o tom, kdo a kdy se evakuoval. Evakuovat se je možné vlastním vozidlem nebo dostavením se do určeného místa soustředění, kde probíhá organizovaná evakuace.

Před povodní tedy rozhoduje především včasná příprava, disciplína a spolupráce se sousedy i místními orgány. Každý obyvatel, který se na riziko povodně zodpovědně připraví, snižuje ohrožení nejen svého majetku, zdraví i života, ale zároveň i pomáhá chránit celou obec a záchranářům usnadňuje jejich práci.

Nezapomeňte! Štěstí přeje připraveným!

autor: kpt. Ing. Alena Sládková, HZS Libereckého kraje